

Tilbage

R 5 Udenrigsministerens redegørelse om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

Af Udenrigsministeren
Lene Espersen (KF)

Samling: 2010-11 (1. samling)
Status: Forhandlet

[Vis alle indlæg](#) Ordførertaler

Forhandlinger

Møde nr. 62, torsdag 03.03.2011

Udenrigsministerens redegørelse om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i
Europa (OSCE).

• [Vis oversigt over samtlige taler](#)

0		Kort bemærkning
	Det sidste punkt på dagsordenen er: 15) Forhandling om redegørelse nr. R 5: Udenrigsministerens redegørelse om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE). (Anmeldelse 23.02.2011. Redegørelsen givet 23.02.2011. Meddelelse om forhandling 23.02.2011).	

1	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl.13:38	Kort bemærkning
	Forhandling Første næstformand (Mogens Lykketoft): Forhandlingen er åbnet. Det er hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører for Venstre.		

• [Vis alle \(2\) indlæg i denne gruppe](#)

2	<u>Michael Aastrup Jensen (V)</u>	Kl.13:38	Ordførertale
	(Ordfører) Michael Aastrup Jensen (V): Tak for det. Vores ordfører, hr. Peter Juel Jensen, kan desværre ikke være til stede her i salen i dag, og derfor har jeg lovet at læse hans tale op. Tak til ministeren for en god og grundig redegørelse til Folketinget-2010 har været et godt år for OSCE med mange spændende begivenheder, hvor OSCE's parlamentariske forsamling på alle måder har deltaget aktivt og pligtopfyldende. Jeg vil dog gerne starte med afholdelsen af det første topmøde siden 1999. Topmødet blev afholdt i Astana i Kazakhstan, der udover at være vært for topmødet også stod for formandskabet i 2010. Topmødet blev afholdt, på trods af at de fleste		

vestlige lande var meget forbeholdne, en tøven, der skyldtes menneskerettighedssituationen i Kazakhstan, der på trods af visse fremskridt ikke lever helt op til det, man kunne forvente af et land med formandskabet for OSCE.

Flere stats- og regeringschefer samt udenrigsministre deltog i topmødet, men på trods af det kan mødet med danske øjne nok kun betragtes som en delvis succes. Ikke fordi man ikke kunne blive enige om en topmødeerklæring – det blev man – men fordi man ikke kunne blive enige om en handlingsplan for OSCE's arbejde i de kommende år. Uenigheden opstod mellem EU-kredsen og især Rusland om de såkaldte frosne konflikter i særdeleshed og spørgsmålet vedrørende Georgien. Handlingsplanen er ikke lagt død, men blot udskudt, og arbejdet med at skabe enighed fortsættes af de kommende formandskaber.

I 2010 kunne OSCE også fejre 20-året for det såkaldte Københavnsdokument, som fortsat er en hjørnesten inden for OSCE's arbejde for demokrati og fundamentale menneskerettigheder. Det blev en meget velbesøgt konference med over 260 repræsentanter fra OSCE-lande, men fra været af OSCE's parlamentariske forsamling blev noteret, hvilket undrer mange parlamentarikere, der til daglig udfører arbejde for demokrati og menneskerettigheder.

En vigtig del af OSCE's arbejde foregår i felten i OSCE-landene med konfliktløsning og projekter til fremme af demokratisering, god regeringsførelse, bæredygtig socioøkonomisk udvikling og respekt for menneskerettighederne. OSCE's 17 feltmissioner på Balkan, i Centralasien, Kaukasus, Moldova og Ukraine er hjørnестenen i dette arbejde.

Politisk og ressourcemæssigt er OSCE's fokus i de senere år dog i højere grad flyttet fra det nu mere stabile Balkan over mod landene i SNG-regionen, fortrinsvis i Centralasien. Bevægelsen hen imod en større fokus på missionerne i Centralasien er fortsat i 2010. Ændringen er blevet styrket af OSCE's tiltagende opmærksomhed på transnationale trusler som terrorisme og organiseret kriminalitet, herunder narkosmugling. Denne tendens hænger også sammen med de stigende aktiviteter i OSCE-regi rettet mod Afghanistan, primært via indsatser i de centralasiatiske nabolande.

Valgobservation er et OSCE's vigtigste områder og er en meget synlig og respekteret del af OSCE's arbejde med at fremme og fastholde en demokratisk udvikling i OSCE's område. For at OSCE kan bevare sin ledende rolle på området, kræver det et fortsat tæt samarbejde mellem de to hovedaktører, ODHR og OSCE's parlamentariske forsamling, der positivt supplerer hinanden med forskellige vinkler på observatørarbejdet og tilsammen øger legitimiteten af observatørvurderingerne. Men sådan fungerer det desværre ikke altid.

OSCE's parlamentariske forsamling har implementeret 1997-aftalen, som blev forhandlet på plads af det daværende danske formandskab. ODHR nægter fortsat at leve op til denne del af aftalen. Især nægter de at dele information, hvilket gør OSCE's parlamentariske forsamling's arbejde besværligt. På det nyligt afholdte vintermøde i Wien blev samarbejdet mellem OSCE's parlamentariske forsamling og ODHR omtalt som mildest talt dårligt.

Jeg vil ikke komme nærmere ind på det konkrete problem, men blot konstatere, at findes der ikke en løsning, er det min overbevisning, at der på længere sigt bliver problemer med at få parlamentarikere til at deltage i valgobservationer. Det kan ikke være nyt, at der er plads til forbedringer. Derfor undrer det også, at OSCE's formandskab har valgt at bede om en forlængelse af ambassadør Lenarčić's mandat, i øvrigt uden at slå denne stilling op. Forlængelsen sker gennem en såkaldt silent procedure, hvor de enkelte lande skal sige fra, hvis ikke de er enige i forlængelsen. Vi taler her om en stilling som leder af OSCE's Office for Democratic Institutions and Human Rights. Burde man ikke her forvente en åben og transparent procedure, hvor stillingen slås op uden mulighed for genudnævnelse?

Jeg vil gerne slutte af med at fremhæve de to danske parlamentarikere, som i mine øjne igen i år har gjort en stor indsats på Folketingets OSCE-parlamentariske delegations vegne, nemlig medlem af Folketinget hr. Jens Christian Lund og medlem af Folketinget fru Pia Christmas-Møller. De to parlamentarikere har ydet en stor indsats i OSCE's parlamentariske forsamling, hvilket fortjener al ære og respekt.

3	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl.13:44	Kort bemærkning
---	--	----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til Venstres ordfører, og det lagde jo ordet lige over til den socialdemokratiske ordfører, hr. Jens Christian Lund.

• Vis alle (2) indlæg i denne gruppe

4	<u>Jens Christian Lund (S)</u>	Kl.13:44	Ordførertale
---	--------------------------------	----------	--------------

(Ordfører)

Jens Christian Lund (S):

Folketinget, Christiansborg
1240 København K
Telefon: +45 3337 5500
E-mail: folketinget@ft.dk

Tilgængelighed | Tilpas
siden | Oplysningen

Så er jeg jo nødt til at starte med at sige tak for rosen. Det er ikke ret til, det sker. Selvfølgelig er det positivt, og jeg vil blot sige, at det ikke gør noget, at det var Venstre, der kom med rosen. Så tak for det.

Så vil jeg godt sige til ministeren, at det ikke er den ringeste redegørelse, vi har set, og for en thybo er det ikke så dårligt endda. Jeg vil dog sige til ministeren, at der er noget, der irriterer mig – det er givetvis ikke ministerens skyld, men ministeren kan måske sige noget om det – og det er, at der i redegørelsen jo er tilføjet et bilag, men hvis man går ind på Folketingets hjemmeside og leder efter redegørelsen, er bilaget ikke med. Og det har ikke noget at gøre med, at der er ros af mig i bilaget. Men derfor synes jeg alligevel, at bilaget burde have været med.

Så vil jeg gå videre med min tale. OSCE har, som Venstres ordfører jo også nævnte, masser af opgaver og er en meget vital organisation. Derfor vil vi også ligesom Venstres ordfører sige, at der er en række områder, hvor vi gerne vil beklage at det ikke virker bedre. Med hensyn til de frosne konflikter, som Venstres ordfører var inde på, er det selvfølgelig helt afgørende, at vi får løst de problemer, hvis vi skal bevare det ordentlige samarbejde inden for OSCE.

Jeg vil også her sige, at det, der er sket i Hviderusland, er beklageligt, ikke alene at vi har et land, hvor valget blev gennemført på en helt forkert måde, det er meget beklageligt, men det er selvfølgelig også beklageligt, at OSCE-kontoret i Minsk er blevet lukket – selvfølgelig som en konsekvens af, at vi har været kritiske over for Hviderusland. Men det må vi have gjort noget ved.

Jeg vil også sige, at det ikke er rart for en tidligere soldat, at CFE ikke virker. Det var noget af det, som jeg brugte meget tid på, da jeg var soldat, og jeg vil sige til ministeren, at det er et vigtigt område, som vi må arbejde sammen på at få op at stå igen.

Jeg vil godt her sige til ministeren, at jeg synes, vi bør rose Kasakhstan. Min oplevelse af det, som Kasakhstan som formandsland gjorde, er, at de på en række områder gjorde det rigtig godt – logistikken og tilrettelæggelsen af møder var langt bedre, end man kunne have frygtet. Det er selvfølgelig ærgerligt, at Kasakhstan ikke helt levede op til menneskerettighederne sådan, som OSCE forventede, men jeg synes, det er væsentligt, at vi får meddelt ud i systemet, at Kasakhstan virkelig har gjort det godt, på trods af at der var en række lande, som ikke forventede, at de ville kunne gøre det så godt. Personligt har jeg og mit parti store forventninger til Litauen. Jeg tror, at Litauen vil blive et rigtig godt formandsland.

Så vil jeg omtale et møde, som jeg selvfølgelig er lidt varlig med at komme ind på, for jeg var der ikke, men det var udenrigsministeren, og det var mødet i Astana, som der jo kom en erklæring fra. Jeg synes, det er meget fint, at ministeren har været med til, at det blev meget klart, at menneskerettigheder ikke kun er en berørt stats indre anliggende, det er vores alle sammens anliggende. Og det er jo væsentligt, at det blev slået fast.

Jeg vil også gerne anerkende Danmarks rolle og også – da jeg er i godt humør i dag – udenrigsministerens rolle i forbindelse med Wændokumentet, for jeg er helt sikker på, at udenrigsministeren havde en finger med i spillet, med hensyn til at det gik godt. 20-året for Københavnsdokumentet er jo også vigtigt, men jeg vil ligesom Venstres ordfører sige, at det ikke var særlig positivt med PA's involvering i Københavnsdokumentet. Vi må altså huske, at PA – jeg kommer tilbage til det – har hovedkontor her i København, og de er en væsentlig del af det. Og uden parlamentarikere til at bakke op om det her, virker det ikke.

Ligesom Venstres ordfører vil jeg også lige nævne OSCE's opgaver i feltet. Vi har de her 17 feltmissioner, og jeg vil ikke komme nærmere ind på dem, for det gjorde Venstres ordfører, men personligt har jeg været så heldig, at jeg har fået lejlighed til at være ude at besøge nogle af missionerne, bl.a. den i Tadsjikistan, og jeg vil sige, at der ikke er nogen tvivl om, at feltmissionerne betyder meget for de lande, de er i, og specielt den i Tadsjikistan har en meget stor indflydelse på den demokratiske udvikling og på narkotikabekæmpelsen, og derfor er det fint, at Danmark har ydet ekstra støtte til lige netop den mission.

Vores parti håber, at regeringen og den kommende regering vil arbejde meget for i OSCE, at de frosne konflikter bliver løst. Vi skal arbejde meget for energisikkerhed, og det er der meget stor enighed om i kredsen af OSCE-landene. Vi skal arbejde for de menneskelige dimensioner, konfliktstyring m.v., det er væsentligt.

Så blev det jo nævnt af Venstres ordfører, at jeg har været ude som valgobservatør de her små 15 gange, og jeg vil sige til ministeren, at hvis der er noget, jeg ved noget om, så er det valgobservationer. Det er utrolig vigtigt, at vi har nogle ordentlige valgobservationer, det betyder meget for de lande, hvor valgobservationerne gennemføres, uanset om det er i Centralasien eller i Østeuropa. Og egentlig burde der også være mere i Vesteuropa, for vores valg kunne godt have gavn af at blive kigget igennem – jeg siger ikke, at der er akutte problemer f.eks. med danske valg, men det ville være rart, hvis det blev kigget igennem, og det ville give en større forståelse fra de andre lande, hvis vi også kontrollerede vest for Wien.

Generelt vil jeg sige, at der er positive resultater af det, og det betyder som sagt meget, at vi har disse valgobservationer. Men det ærgrer mig, at vi har to retninger inden for OSCE: ODHR og PA. I mange tilfælde går det godt, så er samarbejdet godt, men selv jeg må sige, at der er en række områder, hvor det er tydeligt, at ODHR får gennemført nogle ting, som ikke er i samme ånd som det, PA mener. Der er også, som Venstres ordfører nævnte, nogle ting, der bliver skjult. Det er altså væsentligt, at vi får samarbejdet i orden, og der er det vigtigt, at regeringerne går ind

og fortæller OSCE: Vi kan ikke have det. Jeg vil godt sige til ministeren, at hvis ikke vi har medlemmer af parlamenterne til at gennemføre valgobservationer, så taber de i værdi. Det betyder utrolig meget for de lande, hvor vi er ude at observere, at det er medlemmer af parlamenterne, som gennemfører det.

Fremtiden: Jeg håber, at OSCE fortsat vil udvikle sig til at være den støtte for demokrati både internt og eksternt i forhold til OSCE's rolle. Jeg håber, at en konsekvens af det vil være, at Vesten lærer af det, OSCE står for, således at det ikke er rigtigt at støtte ledere og lande, som har et styre, der ikke lever op til OSCE's værdier. Ønsket om stabilitet må aldrig tryne ønsket om, at et land har demokrati, frie valg og menneskerettigheder. Og det er nødvendigt i den forbindelse, at vi også har et ordentligt forhold til de oppositionspolitikere, der går ind for demokratiske ændringer.

Jeg og mit parti håber, at OSCE-landene fremover vil kigge på OSCE sådan: Hvem var vi, dengang vi virkelig betød noget, før Muren faldt? Hvem er vi nu? Men ikke mindst: Hvem bør vi være? Og vi håber, at man så vil arbejde for det. Og jeg ser frem til, at vi til juli i Serbien kan tage hul på det og få det drøftet.

Så vil jeg lige til slut sige, at vi jo havde et fantastisk godt møde i Wien, og noget af det, der blev diskuteret, og som jeg synes var meget vigtigt, var trafficking. Der er helt klart i OSCE-kredsen nogle meget kontante holdninger til folk, der køber og sælger mennesker, bl.a. var det tydeligt, at mange af parlamentarikerne mente, at pædofile bør straffes, når de kommer tilbage til deres land, selv om deres overtrædelser er sket i et andet land. Det er vigtigt at slå fast, at solgte personer ikke er forbrudere, de er ofre, og det må vi huske på. Vi skal passe på, at der ikke i erhvervslivet kommer nærmest slavelignende tilstande, hvor vi har nogle folk, der går for tud og koldt vand og arbejder.

Med hensyn til vedvarende energi er vi i vores område kommet for sent i gang, og vi bør komme i gang. Der er ingen tvivl om, at vores environment er det mest internationale område.

Afslutningsvis vil jeg sige, at OSCE er en vigtig organisation, men den bør selvfølgelig tilpasses den nye verden. Men redegørelsen var ikke så ringe.

5	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl. 13:54	Kort bemærkning
---	--	-----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

• Vis alle (10) indlæg i denne gruppe

6	<u>Pia Adelsteen (DF)</u>	Kl. 13:55	Ordførertale
---	---------------------------	-----------	--------------

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil godt starte med at takke udenrigsministeren for redegørelsen om OSCE. 2010 var det år, hvor der for første gang siden 1999 blev afholdt topmøde. På topmødet var der enighed om at fremhæve respekten for menneskerettigheder. Det er jo et af de områder, hvor OSCE gennem en aktiv rolle har muligheden for at fremme situationen, og igen i år vil jeg fremhæve valgobservationerne.

Netop valgobservationer er med til at fremme grundlæggende menneske- og frihedsrettigheder og er med til at kontrollere, om de demokratiske principper og processer også efterleves. Af samme grund er det bekymrende, at OSCE's kontor i Hviderusland, hvor myndighederne har slået hårdt ned på oppositionen, står over for lukning. Senest blev kontoret i Georgien lukket, og på trods af ønske fra Georgien om genåbning er det ikke lykkedes. Der har været en stor stigning i antallet af valgobservatører fra 2009 til 2010, og jeg finder, at det er ganske rimeligt, at OSCE-landene i langt højere grad bør respektere de anbefalinger, der kommer i den endelige valgobservationsrapport, hvilket der også arbejdes på fra dansk side.

Af redegørelsen fremgår det, at bl.a. Rusland ønsker en reform af valgobservationsområdet, så der også foregår flere valgobservationer i de vestlige lande. Man har da også forsøgt at imødekomme dette ved at sende observatører til lande, hvor det skønnes egentlig ikke at være nødvendigt. Man kan så håbe, at initiativet er nok til at imødegå kritikken om dobbeltmoral, og håbe, at alle lande vil respektere de anbefalinger, som kommer fra valgobservatørerne.

Ganske vist vil vi nok her i Danmark mene, at det er unødvendigt med valgobservatører i vestlige demokratiske lande, men jeg må sige, at efter valget i Sverige sidste år synes jeg, at Rusland har en pointe. Efter det svenske valg, som i mine øjne bestemt ikke er hemmeligt, var der en demonstration i Stockholm, hvor hovedtaleren, Lars Ohly, formand for Vänsterpartiet, som er SF's svenske søsterparti, var hovedtaler, og parolen for demonstrationen var: Sverigedemokraterna ud af Riksdagen. Var det samme foregælt i et land, som vi i

Danmark ikke mener overholder frihedsrettighederne og ikke har demokrati, ville vi have været forargede og bestemt ikke holdt os tilbage.

Jeg vil gerne vende tilbage til Kasakhstan, som havde formandskabet i 2010 og det topmøde, som blev afholdt der. For på trods af, at der ikke var enighed om en fremtidig handlingsplan, lykkedes det dog at lave en erklæring, hvor specielt menneskerettighedsområdet blev fremhævet. Spørgsmålet er så, om en sådan erklæring er tomme ord. Jeg siger det, fordi selve værts- og formandslandet, som ved tildelingen af formandskabet havde lovet at forbedre menneskerettighedssituationen i landet, ikke har gjort det. Der er dog sket, hvis man skal have de positive briller på, en smule fremskridt i forhold til CFE-traktaten, som Rusland suspenderede tilbage i 2007. Der er således indledt forhandlinger. Vi kan jo håbe, at der snart sker et gennembrud i forhandlingerne. Som det nævnes i redegørelsen, skal der helst meget snart komme et gennembrud, da der i år skal være en gennemgang af netop våbenkontroltraktaten, altså CFE-traktaten.

Afslutningsvis syries jeg til gengæld, man kan glæde sig over, at alle OSCE's medlemlande vedtog et dansk forslag om senest i 2011 at opdatere Wiendokumentet, som jo er en politisk bindende forpligtelse til gennem åbenhed og transparens at skabe øget gensidig tillid på det militære område. Jeg synes bestemt, det er værdt at rose det danske initiativ på dette område, som muligvis enkeltrettelser, der træder i kraft med det samme, og hvor det altså ikke er nødvendigt at åbne hele dokumentet til forhandling, hvilket jeg kan forestille mig vil være en meget langstrakt forestilling, når 56 lande skal være enige.

7	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl.13:59	Kort bemærkning
---	--	----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kamal Qureshi har bedt om en kort bemærkning.

8	<u>Kamal Qureshi (SF)</u>	Kl.13:59	Kort bemærkning
---	---------------------------	----------	-----------------

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Nu er det svært for mig at stå her at skulle redegøre for, hvad Vårsterpartiet har sagt under den svenske valgkamp. Men jeg vil da gerne spørge, når nu det bliver nævnt lidt i flæng, at man skal overveje, om Sverige skulle have nogle valgobservatører, hvad det var, de gjorde, som var udemokratisk. Det var det ene.

Det andet er, at jeg da gerne vil spørge, om Dansk Folkepartis ordfører er enig i, at man med de fælles konventioner og med de fælles retningslinjer, som OSCE opererer efter, skal kunne komme med opfordringer og komme med pålæg til de forskellige lande, når det er, de overtræder konventionerne. For Dansk Folkeparti har jo sædvanligvis været imod, at Danmark skulle rette ind efter internationale konventioner, og synes ikke, at konventioner er noget, som Danmark er forpligtet af. Her hører jeg Dansk Folkepartis ordfører tale om, at de konventioner, som OSCE bruger, og som OSCE's medlemlande er forpligtet af, er i orden. Så jeg skal bare lige forstå, hvad Dansk Folkeparti egentlig mener om internationale konventioner. Er de gode? Er det godt at have nogle internationale spilleregler, eller er det dårligt?

9	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl.14:00	Kort bemærkning
---	--	----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

10	<u>Pia Adelsteen (DF)</u>	Kl.14:00	Kort bemærkning
----	---------------------------	----------	-----------------

Pia Adelsteen (DF):

Internationale spilleregler skal man selvfølgelig overholde, hvis man har godkendt dem. Hvis vi har underskrevet nogle konventioner, skal vi overholde dem også i Danmark. Det, vi i Dansk Folkeparti har sagt i forhold til den FN-konvention, som der bliver hentydet til, er, at vi skal gennemgå den. Vi mener bestemt ikke, at ordlyden har samme betydning i dag, som den havde, dengang den blev underskrevet; jeg tror, det var tilbage i 1960'erne. Derfor har vi også bedt om at få lavet et gennemsyn af de konventioner, vi har. Det synes jeg er væsentligt.

Med hensyn til valget i Sverige vil jeg sige, at det, jeg anser for udemokratisk i Sverige, er, at det ikke er hemmelige valg. Når man går ind på valgstedet, kan man tage forskellige stemmesedler, som i øvrigt har hver deres farve efter, hvilket parti det drejer sig om. Så går man ind og stemmer, og så går man ud og afleverer stemmesedlen. Det synes jeg er et problem. I Danmark har vi hemmelige afstemninger, og det synes jeg er væsentligt i et demokrati. Derfor vil jeg gerne have valgobservatører til Sverige.

Med hensyn til demonstrationen er det jo ikke i sig selv udemokratisk at holde demonstration, men det er ved gud udemokratisk at bede om at få et parti ud af en Riksdag, som det er valgt demokratisk til.

11 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:01 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kamal Qureshi.

12 Kamal Qureshi (SF) Kl.14:01 Kort bemærkning

Kamal Qureshi (SF):

Tak for forklaringen. Jeg skal bare lige forstå det omkring konventioner, for det er ikke korrekt. Dansk Folkepartis Søren Krarup har jo sagt, at konventioner er noget, fanden har skabt, og er lodret imod menneskerettigheder og FN-konventionerne. Hvis Dansk Folkeparti havde sagt, at de gerne ville have gennemgået konventionerne for at se, om der var noget af det, der kunne gøres anderledes, så tror jeg sådan set ikke, det havde været kontroversielt. Det havde ikke været en særlig kontroversiel melding. Det, som Dansk Folkeparti har sagt i forhold til en lang række internationale konventioner, og det er ikke kun konventionerne omkring de statsløse, der er tale om, er, at man ikke mener, at Danmark er forpligtet af internationale konventioner. Men det er godt at høre – sådan forstår jeg ordføreren – at man tilslutter sig de konventioner og respekterer de konventioner, Danmark har underskrevet. Det er en fin udmelding. Tak.

13 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:02 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

14 Pia Adelsteen (DF) Kl.14:02 Kort bemærkning

Pia Adelsteen (DF):

Selvfølgelig skal vi respektere de konventioner, vi har underskrevet, i Danmark. Det kan der ikke være nogen tvivl om. Vi har bare sagt fra Dansk Folkepartis side: Vi har underskrevet rigtig mange konventioner. Vi skal gennemgå dem og se, hvad det egentlig i sin tid var, vi skrev under på. Hvordan var situationen dengang? Hvad er der ændret? Giver det overhovedet mening at have de konventioner i dag? Skal vi så træde ud af dem? Det synes jeg er helt rimeligt at forlange. Sådan må det være.

15 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:03 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Kamal Qureshi som SF's ordfører.

- Vis alle (10) indlæg i denne gruppe

16 Kamal Qureshi (SF) Kl.14:03 Ordførertale

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Jeg vil også godt takke for redegørelsen.

Tilbage i december var der OSCE-topmøde i Astana i Kazakhstan, og det er jo et land, som i den grad har svært ved at overholde menneskerettighederne. Beslutningen om at placere topmødet i Astana var da også kontroversielt, og det var også noget, der blev diskuteret. Jeg nævner det ikke for at komme med kritik af, at mødet var placeret der, men det er netop et meget godt eksempel på de svære dilemmaer, en organisation som OSCE hele tiden befinder sig i.

På den ene side stiller vi jo krav om, at der skal være overholdelse af menneskerettigheder – det er jo sådan set hele formålet med OSCE's menneskelige dimension – og på den anden side kan de krav realistisk set bedst opnås med et

stadig tættere samarbejde og de positive tilkendegivelser, som ligger i det tætte samarbejde, som OSCE er. Nogle gange virker det rigtig godt, og andre gange er resultaterne mindre imponerende.

Når man ser på resultaterne af topmødet, er jeg især glad for den fremhævelse, der er af, at et medlemslands overholdelse af menneskerettighederne ikke kun er et internt anliggende, men et anliggende for hele fællesskabet. Det ligger sådan set meget godt i forlængelse af det spørgsmål, jeg stillede lige før til Dansk Folkeparti, nemlig at det, som hele samarbejdet i OSCE handler om, er, at man ikke som et enkelt land kan frasige sig sin overholdelse af menneskerettighederne med henvisning til nationale anliggender. Nej, man er forpligtet af det fællesskab, man er indgået i.

Den beslutning gør det også lettere for lande som Danmark at engagere sig aktivt, når vi observerer menneskerettighedskrænkelser i andre lande, og selvfølgelig, hvis det skulle blive nødvendigt, også at lytte, når andre lande kommer med kritik af Danmark.

Det skal være et helt centralt fokusområde for Danmark at kæmpe for menneskerettighedernes universalitet, altså at alle lande er forpligtet af menneskerettighederne, og at menneskerettighederne gælder for alle lande, herunder selvfølgelig også Danmark. Det gælder selvfølgelig først og fremmest de basale politiske og personlige frihedsrettigheder, og jeg håber på, at vi vil se OSCE spille en stadig mere aktiv rolle på det område. Det er positivt, at Danmark er kommet igennem med et forslag om at opdatere det såkaldte Wiendokument.

I EU oplever vi i disse årtier en historisk stabil periode. Det er en situation, som selvfølgelig skyldes et forbedret samarbejde på mange områder, men som også skyldes en øget gennemsigtighed i forhold til landenes militære dispositioner. Derfor er det også positivt, at det nye litauiske formandskab for OSCE vil sætte fokus på en videreudvikling af kontrollen med konventionelle våben samt sikkerhed og tilidtskabende foranstaltninger i øvrigt.

OSCE har bl.a. været engageret i valgobservation i Hviderusland. Desværre blev det til en observation af, hvordan almindelige frihedsrettigheder blev krænket groft både op til og efter valget. Jeg er glad for, at OSCE har haft fokus på området, men omvendt må vi erkende, at det ikke har haft noget stort impact på situationen i Hviderusland. Det må være et afgørende punkt for Danmark også fremadrettet at have øje for, hvordan vi gennem OSCE og andre fora kan medvirke til en forbedring af menneskerettighederne i Hviderusland.

17	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl. 14:07	Kort bemærkning
----	--	-----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kenneth Kristensen Berth for en kort bemærkning.

18	<u>Kenneth Kristensen Berth (DF)</u>	Kl. 14:07	Kort bemærkning
----	--------------------------------------	-----------	-----------------

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Tak for det. Når nu ordføreren står og bryster sig af at være en stor forsvare af friheds- og menneskerettighederne, synes jeg jo, at det er relevant at få et lidt mere klart svar på det spørgsmål, som fru Pia Adelsteen også bragte op tidligere. Hvordan har ordføreren det egentlig med, at Socialistisk Folkepartis søsterparti i Sverige, Vänsterpartiet, indkalder til en demonstration på Sergels Torg i Stockholm, hvor der møder 4.000 mennesker op med det formål at få smidt et folkeligt valgt parti ud af rigsdagen i Sverige.

Jeg har meget svært ved at se et større overgreb mod de frihedsrettigheder, som hr. Kamal Qureshi bryster sig af at forsvare, end det, at et parti går ud og kræver, at et andet folkevalgt parti bliver smidt ud af en parlamentarisk forsamling. Jeg kan faktisk ikke huske, at der er sket noget lignende siden omkring den 6. marts 1933, hvor NSDAP begyndte at tvangsopløse parti for parti for derved at generere et flertal i den tyske rigsdag.

Er det også den politik, som Socialistisk Folkeparti står for, eller vil man her tage afstand fra det, som Vänsterpartiet foretog sig?

19	<u>Første næstformand (Mogens Lykketoft)</u>	Kl. 14:08	Kort bemærkning
----	--	-----------	-----------------

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren:

20	<u>Kamal Qureshi (SF)</u>	Kl. 14:08	Kort bemærkning
----	---------------------------	-----------	-----------------

Kamal Qureshi (SF):

Jeg synes måske, det er at svinge sig lidt højt op at begynde at sammenligne en melding fra en demonstration i Sverige bestående af nogle tusinde mennesker med, hvad der foregik i rigsdagen i Tyskland. Men det er jo meget typisk Dansk Folkeparti, at man ligesom hele tiden skal male fanden på væggen.

Jeg må sige, at hvis hr. Kenneth Kristensen Berth og jeg skal stå og redegøre for, hvad vores såkaldte søsterpartier gør i udlandet, hvad Sverigedemokraterne gør i Sverige, hvad Le Pen gør i Frankrig, eller hvad andre af Dansk Folkepartis søsterpartier rundt omkring i Europa gør, tror jeg, at det kan blive en meget lang debat.

Jeg kan forholde mig til, hvad SF gør og siger, i og med at jeg står som ordfører for SF, og i SF har vi jo sådan set sagt, at vi er lodret uenige med Dansk Folkeparti på afgørende politiske områder, men at Dansk Folkeparti er et folkevalgt parti, som derfor er repræsenteret i det danske Folketing med alle de rettigheder og pligter, det medfører. Det er sådan set vores holdning til det, og det vil jeg meget gerne stå til ansvar for og redegøre for. Men hvis hr. Kenneth Kristensen Berth og jeg skal stå og redegøre for, hvad vores søsterpartier gør i udlandet, så kan det måske nok blive til en meget lang debat.

21 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl. 14:09 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kenneth Kristensen Berth.

22 Kenneth Kristensen Berth (DF) Kl. 14:09 Kort bemærkning

Kenneth Kristensen Berth (DF):

Jo, men jeg noterede mig jo netop, at ordføreren i sit indlæg gjorde særskilt opmærksom på, at når det drejer sig om forsvaret for menneskerettighederne, er det et anliggende for hele fællesskabet og ikke kun for det enkelte land. Således må det jo også være et anliggende for hr. Kamal Qureshi at forholde sig til det faktum, at hans eget søsterparti i Sverige indkalder til en demonstration med det formål at smide et demokratisk valgt parti ud af den svenske rigsdag.

Det må da være såre simpelt for hr. Kamal Qureshi enten at tage afstand fra det – hvilket jeg da vil forvente at hr. Kamal Qureshi gør – eller bakke op om synspunktet om, at visse partier altså ikke skal have adgang til at blive valgt til parlamentariske forsamlinger. Det burde være ret enkelt. Og som hr. Kamal Qureshi udmærket ved, har Dansk Folkeparti ingen forbindelser overhovedet til Jean-Marie Le Pen, hvorimod Socialistisk Folkeparti har et fuldstændig formaliseret samarbejde med Vänsterpartiet.

23 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl. 14:10 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

24 Kamal Qureshi (SF) Kl. 14:10 Kort bemærkning

Kamal Qureshi (SF):

Jamen som sagt vil jeg sige, at hvis vi skal til at redegøre for det samarbejde, Dansk Folkeparti har med Sverigedemokraterne og partier i andre lande, så kan det blive til en lang debat.

Men jeg vil da godt svare helt konkret og sige, at det selvfølgelig skal være sådan, at de partier, der bliver folkeligt valgt til et parlament, har ret til at repræsentere folk. Så må man forholde sig helt konkret til, hvad de siger og gør, og hvis der er tale om et parti, der på afgørende områder bryder den svenske lovgivning med hensyn til racistiske ytringer, så må man dømme eller skride til handling ud fra det. Som hr. Kenneth Kristensen Berth er klar over, er det også sådan i den danske lovgivning, at hvis der er nogen, der udtaler sig i strid med racismeparagraffen i straffeloven, bliver de dømt for den overtrædelse.

Så sådan må man jo forholde sig konkret til det i de enkelte lande, men det er klart, at det var blevet et OSCE-anliggende, i det øjeblik at den svenske rigsdag havde reageret på en demonstration. Men jeg må sige, at jeg synes, at det måske lige er i overkant at skulle stå og forholde sig til en demonstration, der er organiseret på gadeplan.

25 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:12 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Henriette Kjær som konservativ ordfører.

- Vis alle (2) indlæg i denne gruppe

26 Henriette Kjær (KF) Kl.14:12 Ordførertale

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører, fru Helle Sjelle, ikke kan være til stede, har jeg lovet at holde hendes tale.

Først og fremmest en stor tak til udenrigsministeren for en interessant og spændende redegørelse. OSCE er på mange områder en meget vigtig organisation, også selv om kendskabet til den desværre ikke er lige stort hos alle. Organisationen har siden 1970'erne varetaget en række væsentlige internationale funktioner ved at samle de relevante aktører. Specielt for et lille land som Danmark er OSCE et afgørende internationalt forum, fordi man i OSCE tilstræber løsninger gennem dialog og forhandling.

OSCE's formål er at sikre konfliktforebyggelse, krisestyring og genopbygning. Det gælder først og fremmest inden for militær sikkerhed, men også i stigende grad økonomisk, miljømæssig og menneskelig sikkerhed. I dag drøfter OSCE alt fra militær nedrustning til menneskerettigheder og demokratisering. Med udviklingen af OSCE's ansvarsområder er OSCE i mine øjne en unik organisation – en organisation, der skaber fundamentet for et frugtbart forum, hvor store lande som USA og Rusland kan mødes med mindre lande som Danmark.

Vi Konservative synes, at fordelene ved OSCE er mange. Organisationen står for at samle 56 lande fra hele den nordlige halvkugle, i anerkendelse af at samtale og dialog er den sikreste vej frem. OSCE's største force er, at den bygger på blød magt, men den manglende forpligtelse, som kendetegner blød magt, er jo også dens akilleshæl. Ulempen illustreres ved, at enighed kan være vanskelig og tidkrævende at opnå.

Ser vi tilbage på det sidste år, står den delvise succes ved topmødet i Kazakhstan som et eksempel på vanskelighederne ved konsensusdannelse. Men den uudgøreligt største udfordring det seneste år har været situationen i Hviderusland. Det er beklageligt, at Hviderusland har meldt sig ud af OSCE-samarbejdet. Fastholdelse af OSCE-kontorer i de respektive lande er et vigtigt element i et stærkt OSCE. Derfor mener vi Konservative, at det er vigtigt, at vi i fremtiden har fokus på Hviderusland; uanset besværlighederne i Hviderusland er det bedre at føre dialog med landet frem for at isolere det.

Det sidste års tid har dog samlet set budt på langt flere succeser end problemer, og jeg vil i dag blot nævne tre af dem:

For det første har OSCE afholdt sit første topmøde siden 1999. Det store topmøde i Astana var ikke udelukkende en succes, men trods alt en stor begivenhed i OSCE. Topmødet løb ind i problemer grundet markante meningsforskelle landene imellem. Der blev som konsekvens heraf ikke produceret nogen handlingsplan og dermed ikke noget konkret grundlag for implementering. Trods problemer resulterede mødet – vigtigst af alt – i en erklæring, der bekræfter væsentligheden af OSCE's forpligtelser til at respektere menneskerettighederne.

Astanaerklæringen har slået fast, at menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder ikke blot berører staters indre anliggender, men hele OSCE. Og det er en markant styrkelse af den menneskelige dimension i OSCE's arbejde. For os Konservative er det en vigtig sejr, som fremover vil gøre udfordringer med f.eks. Hviderusland nemmere at håndtere.

For det andet er beslutningen om opdateringen af Wiendokumentet en vigtig milepæl. På dansk initiativ har OSCE påtaget sig at opdatere og modernisere Wiendokumentet. Wiendokumentet handler i al sin enkelthed om tillids- og sikkerhedsskabende foranstaltninger. Som udenrigsministeren har redegjort for, er processen allerede gået i gang, og den ser ikke ud til at volde store problemer. Vi Konservative mener, at det styrkede samarbejde er et vigtigt skridt på vejen mod militær stabilitet.

For det tredje og sidste har OSCE's varetagelse af valgobservationer været central. 2010 har været et travlt valgår, og specielt valgene i Hviderusland og Kirgisistan har været af stor betydning. OSCE's indsats hjælper til at skabe stabilitet og sikrer demokratisk udvikling. Vi Konservative er stolte af, at Danmark støtter stærkt op om valgobservationsopgaven. På samlet OSCE-niveau var der i 2010 mere end 1.000 flere OSCE-valgobservatører end året før, og det er glædeligt, idet det er min klare opfattelse, at OSCE's tilstedeværelse både er til gavn og glæde for befolkningen.

Samlet set har det været et utrolig spændende år for OSCE. Endnu en gang har organisationen vist, at man kan komme langt med dialog og samtale. Det sidste år har da også vist, at der er store udfordringer fremover. I 2011 bør fokus specielt være på at gennemføre opdateringen af Wiendokumentet samt at følge og understøtte udviklingen af menneskerettigheder og demokrati i Hviderusland.

Samlet set mener vi Konservative, at OSCE fortjener Danmarks fortsatte opbakning. OSCE er inde i en god udvikling, og det bør vi støtte op om.

27 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:17 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til den konservative ordfører. Så er det hr. Niels Helveg Petersen som radikal ordfører.

- Vis alle (10) indlæg i denne gruppe

28 Niels Helveg Petersen (RV) Kl.14:17 Ordførertale

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Tilfald mig lige en enkelt replik til fru Pia Adelsteen: Det er helt urimeligt at anfægte de svenske valg, som det sker her. Der er absolut mulighed for hemmelig afstemning i Sverige. Det mest almindelige under svensk valghandling er, at vælgøren på sin bopæl modtager valgsedler fra de forskellige partier, kan derhjemme udfylde en valgseddel, stikke den i lommen, gå op på valgstedet, gå ind i lokaliet, putte sedlen ned i en kuvert og lægge den ned i kassen, fuldstændig hemmeligt. Har man glemt sin valgseddel, kan man gå op på valgstedet og tage lige så mange stemmesedler, man vil, for så vidt fra alle partier, gå ind i stemmeboksen og så tage den seddel, man gerne vil markere sin tilslutning til. Så det er selvfølgelig helt urimeligt at beskrive de svenske valg handlinger på den måde, som fru Pia Adelsteen gjorde i dag, og som fru Pia Kjærsgaard tidligere har gjort det.

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for en udmærket redegørelse. Jeg synes, det er meget godt, at vi gør os den ulejlighed at diskutere OSCE sådan en gang om året. Jeg synes, det er nyttigt, ikke mindst fordi det jo altså også viser, hvor stor en opbakning til OSCE-arbejdet der er her i Folketinget.

OSCE er stadig en vigtig organisation. Den er vigtig i arbejdet for sikring af menneskerettigheder og demokrati, og den er vigtig med sine missioner f.eks. i Kirgisistan og Tadsjikistan. Hvor vigtigt det er, ser man jo også, når OSCE ikke kan få lov til at sende missioner, som de desværre ikke kan i øjeblikket i forhold til Hviderusland. Det er virkelig dybt beklageligt, at missionen i Hviderusland har måttet trækkes ud, og jeg vil opfordre til, at man meget kraftigt fra dansk side, nordisk side, ballisk side arbejder for, at Hviderusland atter kommer på bedre tanker, tillader OSCE-missionen og i øvrigt slår ind på en demokratisk og anden kurs end den, vi kender. Det er en mørk plad på vores del af verden, at Hviderusland udvikler sig, som det gør, og vi bør arbejde energisk for at få Hviderusland ud af den isolation, som landet desværre har valgt.

OSCE's arbejde med valgobservation og valgtilrettelæggelse i nye demokratier er fremhævet fra flere sider, og det vil jeg også gerne gøre. Jeg tror, det er utrolig vigtigt, at der er en organisation, der ligesom dyrker det speciale inden for diplomatiet, som afholdelse af valg og valgobservation jo udgør.

Topmødet i Astana har selvfølgelig været en hovedbegivenhed, og jeg vil gerne fremhæve især tre ting fra Astanaerklæningen, som jeg har hæftet mig ved. Det fastslås eller bekræftes, at enhver stat har ret til at vælge eller ændre sine sikkerhedsarrangementer, inklusive sine alliancer. Det er jo en meget, meget væsentlig betragtning. Det er det, der ligger til grund også for udvidelsen af NATO. Med dette OSCE-dokument i hånden – og det er en bekræftelse af, hvad OSCE hele tiden har ment – kan man jo altså ikke med nogen ret indvende noget imod, at nye demokratier i Østeuropa har valgt at ville være medlemmer af den vestlige sikkerhedsorganisation. De har retten til selv at vælge. Jeg vil også fremhæve beskyttelsen af fremme af menneskerettigheder og fundamentale frihedsrettigheder. Og som andre har gjort det, vil jeg også fremhæve, at det slås fast, at et landes OSCE-forpligtelser er et legitimt anliggende for alle deltagerstater og ikke kan afvises med at være den berørte stats indre anliggender. Tænk, et fremskridt det ville være, hvis det ikke bare gjaldt OSCE-området, men verden som helhed. Det ville jo give et instrument, et redskab over for diktatorer, som ville være utrolig nyttigt. Jeg nævner bare for eksemplets skyld Libyen i dag. Endelig vil jeg fremhæve, at man fra Astana fremhæver de frie mediers vigtige rolle for at sikre menneskerettigheder og demokrati.

Nu gælder det så om at følge op på Astanatopmødet. Der har udenrigsministeren i sin redegørelse jo fremhævet visse ting, som jeg også godt vil give min tilslutning til. Det gælder for det første: at få gjort noget ved de frosne konflikter – Transnistria, Georgien og Nagorno-Karabakh. Her bør man forsøge at skabe nyt momentum. For

det andet den menneskelige dimension: Der vil formandskabet følge op og gøre en særlig indsats for at styrke mediefriheden i OSCE-landene. Formandskabet vil desuden prioritere gennemførelsen af Københavnsdokumentets principper og støtte ODHR's arbejde med at sikre efterlevelsen af disse principper. Det er gode arbejdsopgaver for OSCE under det litauiske formandskab. Vi må ønske det litauiske formandskab al mulig held og lykke med at få fremskridt på disse områder.

Jeg slutter med endnu en gang at sige tak for en glimrende redegørelse og en god status for OSCE-arbejdet.

29 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:23 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

30 Pia Adelsteen (DF) Kl.14:23 Kort bemærkning

Pia Adelsteen (DF):

Det vil jo være underligt ikke at kommentere. Jeg kan så forstå på ordføreren, at man synes, det er helt o.k., og at det helt klart er hemmeligt; hvis man ikke har sine stemmesedler med hjemmefra, skal man gå hen og i de her forskelligfarvede bunker tage en af hver, for så er der selvfølgelig ikke nogen, der kan se, hvad man stemmer på, når man går ind. Men der er nogle farver, som måske er mere uglesete end andre, og det kan folk jo så også se, altså at man tager sådan en med derind, plus at når man går ud, går jeg ud fra, at dem, man ikke har sat kryds ved, skal i en affaldsspand eller noget andet – et eller andet sted skal man i hvert fald gøre af dem. Om man så også skal stå og folde dem alle, så andre ikke kan se, hvilke farver det er, man smider ud, ved jeg ikke. Men for mig at se er det i hvert fald overhovedet ikke hemmeligt, og der må jeg så bare være uenig med ordføreren.

31 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:24 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

32 Niels Helveg Petersen (RV) Kl.14:24 Kort bemærkning

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg tror ikke, der er nogen af de demokratiske partier i Sverige, der har planer om at ændre den valgordning, og svenskerne er tilfredse med den. Den er anderledes end vores. Men med hensyn til stemmesedlerne, som man tager op, vil jeg sige, at dem kan man jo bare beholde i lommen og smide i papirkurven, når man kommer hjem. Der er ikke noget problem i det.

Sverige har på et andet område også en helt anden praksis, end vi har. I Sverige er det meget nemt at få lov til at stille op til valg. Det kræver ingenting, og derfor er der masser af lister, der stiller op. Vi har jo meget restriktive regler for, om man kan stille op. Til gengæld gør svenskerne det, at de begrænser antallet af partier, der kan deltage i afslutningsdebatter i tv, hvad vi jo ikke gør, for vi har et begrænset antal partier. Altså, det er forskellige måder at gribe et demokratisk problem an på, men at sætte spørgsmålstegn ved, hvad skal vi sige, værdien af svensk demokrati er i mine øjne ret komisk.

33 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl.14:25 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pia Christmas-Møller for en kort bemærkning.

34 Pia Christmas-Møller (UFG) Kl.14:25 Kort bemærkning

Pia Christmas-Møller (UFG):

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at der ikke er nogen rimelighed i at sætte spørgsmålstegn ved det demokratiske i det svenske system.

Når jeg beder om ordet, er det blot for at bede ordføreren om at bekræfte, at vi i OSCE ikke arbejder med dobbelte standarder, at vi rent faktisk også foretager

valgobservationer i de gamle demokratier. Vi har bl.a. flere gange haft delegerationer til USA med bl.a. dansk deltagelse. Jeg har selv været med til at lede nogle af de observationer, og man kan vel ikke hævde, at USA ikke er et demokrati. Men vi opererer altså ikke med dobbelte standarder. Det håber jeg at ordføreren kan bekræfte.

35 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl. 14:26 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

36 Niels Helveg Petersen (RV) Kl. 14:26 Kort bemærkning

Niels Helveg Petersen (RV):

Med glæde. Det er et helt naturligt led i OSCE's virksomhed at foretage observationer og også i velfunderede demokratier.

37 Første næstformand (Mogens Lykketoft) Kl. 14:26 Kort bemærkning

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

- Vis alle (12) indlæg i denne gruppe

38 Frank Aaen (EL) Kl. 14:26 Ordførertale

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo i al væsentlighed en debat, hvor der er meget bred enighed i Folketinget. Derfor vil jeg godt prøve at trække den op på et måske andet niveau, forstået på den måde at jeg anser det for at være en meget vigtig diskussion, vi har i øjeblikket, om de principielt to forskellige linjer, der er i international politik. Der er den linje, der tegnes af krig og magtanvendelse, som i Irak og Afghanistan, og så er der den linje, som bygger på samarbejde og forhandlinger, som det sker i FN, og som det f.eks. sker i OSCE.

Da min holdning til krigen er velkendt, er det derfor for mig helt naturligt at fremhæve OSCE, som et meget vigtigt forum for samarbejde, hvor næsten alle lande i regionen deltager, i modsætning til NATO, der er en forældet koldkrigsorganisation, der bygger på militærmagt i stedet for samarbejde, som spiller en negativ rolle for fred og afspænding ved at udvide sit område og ved at oprette et missilskjold, som udløser ny oprustning og spænding i forholdet til Rusland. Det er det principielt vigtige, vi finder i OSCE-samarbejdet.

Vi synes også, det er vigtigt, fordi der er en opbygning, som ikke alle internationale organisationer har, nemlig en opbygning, der går på to ben: et regeringsbåret samarbejde, som selvkært er det mest forpligtende, men også er der, hvor det er sværest at komme igennem med tingene, og et parlamentarisk samarbejde, hvor det er parlamentarikere fra de enkelte medlemslande, der deltager, og hvor de erfaringer, som vi har fra det arbejde, viser, at parlamentarikere kan opnå enighed om ting, som regeringerne aldrig kan opnå enighed om, og hvor parlamentarikere også har mulighed for at udveksle erfaringer og diskutere med hinanden, hvilket jo selvsagt er mere begrænset på regeringsniveau, hvor det, om jeg så må sige, er regeringerne, der har monopol på samarbejdet. Så også på den måde er OSCE et demokrati i sig selv, som er vigtigt i det internationale samarbejde.

Andre har nævnt den centrale rolle, som OSCE har for udbredelse og overvågning af menneskerettigheder og for at styrke de demokratiske processer med bl.a. valgobservationer, og hvordan man tænker arbejde for at afvise undertrykkelse af oppositionen i et land, og som i det hele taget bredt står for samarbejde og forhandling. Det er også samarbejde om nogle af de allervigtigste spørgsmål, vi har, og ikke bare i forhold til fred og afspænding, nemlig samarbejde mellem landene og samarbejde om vigtige ting f.eks. inden for miljø og klima.

For at vende tilbage til forskellen mellem de to linjer i international politik kan vi måske også lige trække en linje til det, der sker i Mellemøsten, for det illustrerer jo meget godt forskellen. Vi havde krigen i Irak og har krigen i Afghanistan, hvor krigen i Irak godt nok førte til en diktators fald, men samtidig betød, at flere hundretusinde døde, og som har efterladt et land, hvor religiøse og etniske spændinger fuldstændig er ved at edelægge det, og hvor vi har en krig i Afghanistan, som er en fiasko, og så

har vi altså en udvikling i de arabiske lande, hvor det er demokratier, der udvikler sig nedefra, og hvor det er et folkeligt demokrati, der presser diktatorerne til side.

Vi ved selvfølgelig endnu ikke helt, hvor stor succes de får. Det må tiden vise, men det viser i hvert fald en helt anden vej til at komme af med diktatur og presse demokratiet frem. Man kan vel sige det på den måde, at havde Saddam haft magten i dag, havde han stået i forreste køen af diktatorer, som på en tilsvarende måde ville vælte, som det indtil videre er sket i Tunesien og Egypten, og som det forhåbentlig snart sker i Libyen, og som vi også håber kan ske i andre lande.

Når jeg snakker om det, er det for at understrege det for mig vigtige i at tage stilling til, hvad det er for en form for udenrigspolitik, man ønsker at føre i et land som Danmark. Om det skal være den, der baserer sig på krig og magtanvendelse, eller om det skal være en, der mere baserer sig på forhandling, på internationalt samarbejde, på samtale og dialog for at se, om man kan nå til enighed om tingene. Og det er jo det, der kendetegner ikke bare OSCE, men også FN. Vi kan også nævne Nordisk Råd og Europarådet. Jeg synes, det er vigtigt at tage stilling til, om det er den type samarbejde, man ønsker, eller om det er den mere konfrontative vej, man ønsker at fortsætte ad.

Det er sigende, at OSCE får så massiv opbakning fra alle parter i Folketinget. Jeg vil også gerne tilslutte mig, og nu skal udenrigsministeren ikke blive bange, rosen over redegørelsen, som jeg synes er både relativt kort og præcis, og som giver et godt udgangspunkt for det videre samarbejde. Og nu skal hr. Michael Aastrup Jensen, Venstres ordfører, heller ikke blive nervøs – nu er han her vist heller ikke mere, og det er der jo ikke noget at gøre ved – men jeg vil fuldstændig tilslutte mig hans ros til hr. Jens Christian Lund og fru Pia Christmas-Møller for det arbejde, de gør i OSCE's parlamentariske forsamling. Jeg må selv sige, at jeg i de sidste par år har svigtet lidt. Det er jeg ked af, men tiden har ikke kunnet række til det hele. Men jeg er glad for, at der så er nogle andre her fra Folketinget, der har gjort en meget stor indsats.

39 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:32 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning til hr. Frank Aaen, og det er fra hr. Niels Helveg Petersen.

40 Niels Helveg Petersen (RV) Kl. 14:32 Kort bemærkning

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg har et spørgsmål til Enhedslistens ordfører: Anerkender hr. Frank Aaen det OSCE-princip, at enhver stat har ret til at vælge eller ændre sine sikkerhedsarrangementer og sine alliancer? Og i givet fald, hvorfor levede Enhedslisten så ikke op til det princip, da vi diskuterede NATO's udvidelse?

41 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:32 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

42 Frank Aaen (EL) Kl. 14:33 Kort bemærkning

Frank Aaen (EL):

Vi er fundamentalt imod NATO på samme måde, som vi er imod EU-konstruktionen, men har altid accepteret, at når lande selv ønskede at melde sig ind og f.eks. gjorde det efter en folkeafstemning eller efter en anden demokratisk proces, skulle man også anerkende det. Det er vores princip. Jeg kender ikke til, at vi ikke skulle have overholdt det.

Men vi har den principielle modstand, herunder et ønske om, at NATO bliver nedlagt og ikke udvidet.

43 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:33 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Niels Helveg Petersen.

44 Niels Helveg Petersen (RV) Kl.14:33 Kort bemærkning

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg forstår, at hr. Frank Aaen anerkender princippet, men at Enhedslisten jo ikke rigtig har noget at have princippet i, når der skal stemmes her i Folketingssalen. Så stemmer man imod disse landes ønske om selv at kunne vælge deres alliance. Det har jeg svært ved at få til at hænge sammen.

45 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.14:33 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

46 Frank Aaen (EL) Kl.14:33 Kort bemærkning

Frank Aaen (EL):

Jamen vi er som sagt grundlæggende imod NATO's eksistensberettigelse og så det hellere nedlagt i morgen end i overmorgen, og det arbejder vi ud fra.

47 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.14:34 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Og så er det fru Pia Christmas-Møller.

48 Pia Christmas-Møller (UFG) Kl.14:34 Kort bemærkning

(Privatist)

Pia Christmas-Møller (UFG):

Tak for de pæne ord, og tak for en rigtig god debat. Jeg vil ikke benytte lejligheden til at gentage alt det rigtige, der allerede er blevet sagt, men prøve at fokusere på nogle af de elementer, som ligger i udenrigsministerens udmærkede redegørelse. Jeg vil prøve at sætte lidt mere lys på det, og så vil jeg slutte af med et par konkrete spørgsmål til udenrigsministeren.

Jeg ser OSCE's muligheder i de nye lande, som kæmper for at få noget demokrati op at stå. Det er en kernerolle, OSCE kan udfylde der og allerede er i gang med at udfylde, når det drejer sig om lande som Kirgisistan og Tadsjikistan. Jeg havde selv mulighed for at mødes med præsident Roza i Kirgisistan for nylig og også med deres udenrigsminister, og begge peger på, hvor ustabilt et grundlag koalitionsregeringen hviler på, men samtidig på de muligheder, der er for at konsolidere det nyvundne demokrati, hvis vi vel at mærke bl.a. fra de konsoliderede demokratier i vesten er parate til at hjælpe. Her har vi fra dansk side en unik mulighed for at gøre en ekstraordinær indsats.

Præsident Roza efterlyste virkelig hjælp til træning af parlamentarikere, parlamentarisk demokratisk træning. Og der har vi jo et godt grundlag at byde ind med. Man bidrager allerede, bl.a. via EU, men jeg tror, der kan gøres mere. Jeg bad hende og hendes system og vores EU-ambassadør i Bisjkek om at bidrage ved at komme med et billede af, hvor aktivitetsniveauet er nu, og hvad der er planlagt i den umiddelbare fremtid, med henblik på at vi eventuelt fra dansk side kan styrke det yderligere. For jeg tror, at timingen er overordentlig betydningsfuld her. Det momentum, som hr. Helveg Petersen efterlyste, for så vidt angår andre lande, er der i Kirgisistan i øjeblikket, og der vil jeg håbe at vi virkelig formår at kende vores besøgstid.

For så vidt angår Tadsjikistan, har Danmark faktisk allerede vist, at vi kender vores besøgstid med et mål i beløb ganske lille projekt, men målt i virkning og perspektiv overordentlig betydningsfuldt projekt til at forebygge ekstremisme. Det ser jeg meget gerne udvidet, udbygget, og gerne i samarbejde med vores europæiske partnere. OSCE gør det fremragende. Vores missioner både i Tadsjikistan og i Kirgisistan er på et meget højt internationalt kvalitetsniveau.

Jeg må sige, at jeg savner, at vi arbejder endnu bedre sammen med vores europæiske partnere, og jeg tror, at det både politisk og fagligt indholdsmæssigt vil gavne aktiviteterne, hvis vi evner at få bygget en endnu stærkere bro mellem de forskellige aktører derude. Igen kan vi her som et lille land, der er nogenlunde på størrelse med de to lande, vi taler om her, måske spille en ekstraordinær rolle.

Det sikkerhedspolitiske perspektiv er ikke til at tage fejl af. Disse lande grænser direkte op til Afghanistan, og på den måde har det en overordentlig stor betydning

rent stabilitetsmæssigt og sikkerhedsmæssigt også for Danmark. Tiden tillader ikke, at jeg går yderligere i dybden med det, men jeg håber virkelig, at vi kan fortsætte den konstruktive linje, som allerede så småt er indledt fra dansk side. Vores tidligere udenrigsminister har været i Tadsjikistan, og det blev bemærket, at man viste interesse fra et europæisk land i Danmarks position. Man vil gerne have endnu mere opmærksomhed, og det samme gælder Kirgisistan.

Det tredje element, jeg gerne vil fremhæve i dag, er så lidt mere indvortes. Jeg vil gerne rose den danske udenrigsminister for at have peget på den første kvindelige kandidat til ny generalsekretær for OSCE. Det synes jeg er fremragende, og jeg håber, at det kan lykkes, at vi får den første kvinde placeret der. Hun er tidligere udenrigsminister og topkvalificeret, så det kan jeg kun give fuld støtte.

Når det kommer til udnævnelsen af en ny direktør for ODIHR, er der behov for, at vi også har åbenhed i ansættelsesprocedurene, som vi kræver det i så mange andre sammenhænge. Her er det mit ønske, at i forbindelse med en nyansættelse eller måske en videreførelse, selv om det ikke helt er efter reglerne og sker på dispensation, må det ske i fuld åbenhed, og at man derfor fra dansk side vil bede om, at stillingen bliver opslået, så alle potentielle ansøgere via deres respektive regeringer naturligvis kan blive indstillet. Vi kan ikke leve med lukkethed på så vigtigt et område. Det håber jeg vil være den danske position. Og den skal ligesom etableres ganske hurtigt, for tingene er vist i gang.

Endelig, også lidt indadrettet, vil jeg spørge udenrigsministeren, om det ikke kunne være en idé i forlængelse af de meget fornemme bemærkninger, der er i ministerens redegørelse om, at vi fra dansk side ønsker at styrke samarbejdet mellem regeringsdelen og den parlamentariske afdeling, at kunne få etableret nogle jævnlige møder mellem den danske delegation og udenrigsministeren. Jeg tror faktisk, at det kunne være til gensidig fornøjelse og ikke mindst til glæde for dansk udenrigspolitik generelt. For nogle af os er ganske aktive rundtomkring, og vi kunne optimere vores indflydelse ganske betydeligt, hvis vi koordinerede noget bedre og informerede begge veje mere hyppigt. Det er min overbevisning, og jeg vil i hvert fald meget gerne tilbyde min tid og interesse for et sådant lidt tættere samarbejde, også på kommunikationssiden.

Men igen tak for en god redegørelse og en dejlig debat, der viser, at OSCE er virkelig stærkt forankret i det danske Folketing fra den ene side til den anden. Det giver et stærkt grundlag, når vi arbejder ude i felten, hvad enten det er som valgobservatører eller som ledere af valgobservationer, eller når nogle af os er udpeget til at deltage i særlige delegationer, som møder regeringsledere på forskellige områder i forskellige dele af verden. Det giver Danmark en unik mulighed for at præge med vores fælles demokratiske holdninger. Det vil jeg gerne sige tak for.

49 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:41 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til fru Pia Christmas-Møller, og så er det udenrigsministeren.

• Vis alle (4) indlæg i denne gruppe

50 Udenrigsministeren (Lene Espersen) Kl. 14:41 Ministertale

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også meget gerne starte med at sige tak til alle ordførerne for alle deres bemærkninger og også for de spørgsmål, der er faldet. Jeg synes, det er rigtig dejligt at se, at der fortsat er så stor interesse for og opbakning til Danmarks arbejde i OSCE. OSCE er med sine 56 deltagende stater et helt unikt forum, og med de udfordringer, som organisationen står over for, er det vigtigere end nogen sinde, at vi aktivt bruger det unikke forum, som OSCE er, til at diskutere et bredt spektrum af demokratiske, menneskeretlige og sikkerhedspolitiske udfordringer.

Som det fremgår af regeringens redegørelse, var 2010 et specielt år for OSCE. Der blev for første gang i 11 år afholdt et topmøde, hvilket mange af ordførerne også har været inde på. Udfaldet af topmødet var måske ikke så ambitiøst, som vi fra dansk side havde håbet på, men topmødebeklæringen var alligevel et vigtigt skridt fremad. Udfordringen for os bliver nu at få udmøntet de gode ord og takter fra topmødet i konkret handling. Det fornemmer jeg også der er meget stor opbakning til blandt ordførerne og Folketingets partier. Her er det selvfølgelig vigtigt, at Danmark fortsat spiller en aktiv rolle.

Desværre, må jeg så også sige, var 2010 også året, hvor vi i flere OSCE-lande så bekymrende tilbageskridt i forhold til disse landes OSCE-forpligtelser, især på menneskerettighedsområdet. Mange af ordførerne har været inde på Hviderusland, og det er jo desværre et af eksemplerne på, at vi har set, at det er gået i den forkerte retning. Jeg synes, det er meget vigtigt, at vi opretholder presset og arbejdet for, at alle OSCE-lande respekterer og efterlever alle deres OSCE-forpligtelser, og konkret og løbende opfølgning er derfor en af Danmarks mærkesager.

2010 var også året, hvor Danmark var med til at festligholde 20-året for vedtagelsen af det vigtige Københavnsdokument, som stadig er en af grundstenene i OSCE's menneskeretlige dimension. Danmark spiller en meget aktiv rolle inden for den menneskeretlige dimension, ikke mindst i form af inddragelse af civilsamfundet og den danske ressourcebase. Jeg er fuld af forhåbning, med hensyn til at vi kan fortsætte det gode samarbejde i 2011.

Jeg vil gerne rette en særlig tak stor tak til Folketingets OSCE-parlamentarikere. Jeg ved, at de gør et stort stykke arbejde, ikke mindst via deres meget aktive deltagelse i valgobservationsmissionerne, som jeg håber de også vil kunne fastholde et højt aktivitetsniveau på i 2011. Jeg er rigtig glad for, at dagens debat i Folketinget har kunnet bidrage til den diskussion og derigennem også yderligere været med til at styrke OSCE.

Jeg vil også gerne på det her tidspunkt i relation til noget, som der blev spurgt til fra fru Pia Christmas-Møllers side, sige, at jeg selvfølgelig er fuldt ud indstillet på, at vi også mødes og sammen udveksler erfaringer om, hvad vi kan gøre bedre. For vi har hver især muligheder for at mødes med centrale aktører, men også for at have noget erfaringsudveksling med hinanden om, hvordan vi kan gøre det bedst. Så jeg vil meget gerne tage den idé til mig og tage initiativ til, at vi får lejlighed til at mødes med hinanden.

Derudover vil jeg sige noget til de mange ordførere, og jeg vil gerne starte med Venstres ordfører, hr. Michael Aastrup Jensen. Jeg er meget enig i, at OSCE netop på nogle helt grundlæggende områder spiller en central rolle som vigtig organisation og som en organisation, vi simpelt hen ikke kan være foruden, og det derfor også er vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, for at styrke OSCE's position, ikke alene udadtil ved at tilbyde OSCE assistance de steder, hvor det kan være relevant, men selvfølgelig også indadtil ved at lægge pres på os selv for at gøre det bedre. Det har også været centralt for diskussionen her i dag, at det ikke er nok, at rette et kritisk lys mod andre, men at vi også skal turde at rette det kritiske lys indad.

Jeg vil sige tak til Socialdemokraternes ordfører, hr. Jens Christian Lund, for de pæne bemærkninger til redegørelsen. Jeg er meget enig i, at vi kunne være nået længere i Astana, hvis vi også kunne have fået mere med om de frosne konflikter. Det lykkedes desværre ikke, men jeg ved, at det litauiske formandskab, som hr. Jens Christian Lund også var inde på, er meget optaget af at prøve at sætte fokus på det område. Det er naturligvis også klart, at det er beklageligt, hvad der er sket i Hviderusland, også med hensyn til OSCE's kontor i Minsk, men vi vil selvfølgelig fortsætte med at lægge et meget stort pres på myndighederne, for at de skal lytte til vores anmodninger om en fortsat tilstedeværelse.

Også tak for de pæne kommentarer til Wiendokumentet og den proces, vi fra dansk side har fået igangsat. Det skal jeg ikke stå her og tage æren for. Jeg vil sige, at der er meget, meget dygtige embedsmænd i Udenrigsministeriet, der har gjort et fantastisk stykke arbejde for netop at få sat fokus på de områder, hvor vi mener vi kan være med til at bidrage til sikkerheden fremadrettet i vores del af verden ved at få fornyet Wiendokumentet. Vi har også forhåbninger om, at CFE-traktaten kan blive genoplivet. Det bliver der i hvert fald gjort et ganske stort stykke arbejde for.

Jeg vil også sige til hr. Jens Christian Lund, at på trods af at menneskerettighedssituationen i Kasakhstan desværre kan give anledning til noget bekymring, som hr. Jens Christian Lund også sagde, er jeg faktisk ret imponeret over, hvor dygtigt Kasakhstan fik gennemført deres meget velorganiserede formandskab, hvor man virkelig forsøgte at sætte sig i sadlen for at levere politiske resultater. Jeg synes, det var velgørende, at man var i stand til at løfte den opgave.

Til fru Pia Adelsteen fra Dansk Folkeparti vil jeg også sige tak for de mange pæne bemærkninger. Jeg er som sagt meget enig i, at vi skal arbejde videre med at få forbedret ikke mindst den sikkerhedspolitiske dimension, herunder fokus på Wiendokumentet, som fru Pia Adelsteen var inde på, og CFE-traktaten. Jeg er også meget enig med fru Pia Adelsteen og for øvrigt også de mange andre ordførere, der var inde på synspunktet om, at de gode erfaringer, man har inden for valgobservation, er nogle, man sådan set skulle kunne trække på andre steder. Et af de steder, hvor jeg måske synes det er mest oplagt, er, hvis OSCE også kan komme til at spille en rolle f.eks. i forhold til Tunesien og Egypten, hvor OSCE har fantastisk erfaring fra valgobservationopgaverne. Så det er noget af det, man måske kunne arbejde videre med.

Til hr. Kamal Qureshi vil jeg sige, at jeg er meget enig i det, som nærmest var hovedfokus i hr. Kamal Qureshis tale, nemlig menneskerettighederne og det, at det er lykkedes for os i Astana at få indskrevet, at man som nation ikke med den begrundelse, at det er et indre anliggende, kan verne menneskerettighedsspørgsmål af vejen, men at det er et anliggende, som er af betydning for alle, og som er universelt og derfor ikke, om man så må sige, kan blive nedtonet, fordi det er et indre anliggende. Det var meget vigtigt, at det kom med. Jeg er også meget enig med hr. Kamal Qureshi i, at på et af de steder, hvor OSCE faktisk kan gøre en forskel, ikke mindst i forhold til, at vi har stormagter mange forskellige steder i verden, for hvem det at nedruste er meget store skridt, og noget af det, vi så kan gøre for at bane vejen for forhåbentlig mere global nedrustning på længere sigt, er at få større gennemsigtighed og åbenhed omkring våbenlagre og sådan set også selve nedrustningsprocessen. Så det er jeg meget enig med hr. Kamal Qureshi i.

Til den konservative ordfører, fru Henriette Kjær, vil jeg også sige tusind tak for en god tale. Jeg er meget enig i det fokus, der også var i talen på ikke mindst det problematiske i Hviderusland og Hvideruslands ageren, men også et fokus på, at der er rigtig meget godt at holde fast i og arbejde videre på for det litauiske

formandskab, og det er noget, som jeg tror de vil lægge meget, meget store kræfter i; det er i hvert fald sådan, jeg hører den litauiske udenrigsminister. Jeg tror, der vil blive lagt store kræfter i det.

Til den radikale ordfører, hr. Niels Helveg Petersen, vil jeg også sige tak for de pæne bemærkninger og også her sige, at jeg er meget enig i, at noget af det, vi jo skal fokusere på, netop er medlemslandene – hvor går det godt, og hvor går det mindre godt? – og der være med til at sætte ekstra fokus på det. Jeg synes, det fortæller noget om, at i en foranderlig verden, hvor meget går i en god retning, men andet går i en forkert retning, er det vigtigt, at vi har en organisation som OSCE og en parlamentarikerforsamling, som kan være med til konstant at have fokus på det, der for os er meget væsentlige områder, ikke mindst den menneskelige dimension og menneskerettighederne, men også fokus på, at forudsætningerne for meget af det her er demokrati. Her kan det værdifulde arbejde, der bliver gjort i OSCE og fra parlamentarikersiden, jo faktisk være med til at fremme det, også nogle gange på det, man kunne kalde people to people-basis, fordi det er parlamentarikere, der rejser ud og møder andre. Det er meget væsentligt.

Hr. Frank Aaen vil jeg også takke for de mange pæne bemærkninger, der faldt om OSCE. Jeg vil så ikke lave denne redegørelsesdebat om til en debat for eller imod NATO, selv om man måske kunne føle sig meget fristet til det, men blot konkludere, at jeg faktisk synes, det er dejligt, at der bredt her i Folketinget er en meget stor opbakning til det arbejde, der bliver gjort i OSCE, herunder også et ønske om at fremme den dagsorden, som OSCE står over for. Jeg hørte hr. Frank Aaens indlæg sådan, at det også er noget, der er væsentligt for Enhedslisten.

Til fru Pia Christmas-Møller vil jeg også sige tusind tak for de pæne bemærkninger til redegørelsen og også tak for de mere personlige kommentarer om fru Pia Christmas-Møllers erfaring med faktisk at tage ud i felten og mødes med nogle af de mennesker og de ansvarlige ledere, som vi forsøger at hjælpe med at få skabt konkrete fremskridt på jorden. Jeg vil med interesse følge den tilbagemelding, vi må forvente der kommer fra Kirgisistan og fra Roza om, hvordan vi kan gå ind konkret og hjælpe mere til i forhold til Kirgisistan. Jeg synes, det lyder meget spændende med mere demokratitræning. Jeg ser selv det som et af de områder, hvor vi uden at gå ind og blande os i, hvilken type politiske partier der skal være i et land, faktisk kan være med til at fremme en demokratiopfattelse blandt politikerne. Så jeg vil sige, at den tankegang kan jeg i hvert fald fuldt ud tilslutte mig, og jeg vil da gerne høre, om der er mere, vi kan gøre, herunder også, hvordan vi kan få samtænkt flere af de ting og de initiativer, der bliver taget fra europæisk side, og hvor man kan sige, medlemstaterne hver især har forskellige interesser og forskellige lande, som de engagerer sig mere eller mindre i. Så det vil jeg meget gerne have en tilbagemelding på.

Også tak for de gode bemærkninger omkring Tadsjikistan. Det blev meget vel modtaget i Astana, at jeg kunne åbne op for, at vi der forsøger at være med til at styrke grænseovergangen. Det er noget, man sætter meget stor pris på fra regeringens side, men jeg er meget enig med fru Pia Christmas-Møller i, at det handler utrolig meget om at forsøge at bygge bro mellem parterne, og der kan de europæiske lande være med til at spille en helt afgørende rolle. Det betyder nemlig meget sikkerhedspolitisk, både for, hvad der sker i Afghanistan, og hvad der sker i hele regionen, at vi gør noget for at stabilisere nogle af disse lande.

Jeg er også meget enig i, at det bliver spændende at se, hvem den nye spids for OSCE bliver, herunder om det vil lykkes for den tidligere østrigske udenrigsminister at blive valgt. Det er i hvert fald et meget, meget kvalificeret bud på en, der kan overtage posten. For så vidt angår ODIHR, fremgår det af de informationer, jeg har fået, at man har tænkt sig at benytte den samme proces, som man gjorde sidst, da stillingen blev ledig, men jeg har ikke flere informationer på det, så hvis fru Pia Christmas-Møller har et ønske om at vide mere om den proces, man forestiller sig omkring besættelsen af ODIHR-stillingen, er fru Pia Christmas-Møller meget velkommen til at stille et skriftligt spørgsmål, for det, jeg i hvert fald har fået at vide, er, at man følger »same procedure as last year«, hvilket oversat til dansk, for man skal jo tale dansk på talerstolen, er: samme procedure, som man plejer. Det er det, jeg har forstået.

Endelig vil jeg sige afslutningsvis, at jeg også sætter meget stor pris på, at vi får lejlighed til den her ene gang om året at mødes og have en offentlig debat om OSCE og de visioner og de ønsker, vi har for OSCE's virke, og jeg vil meget gerne tage det tilbud op, som fru Pia Christmas-Møller gav fra talerstolen, og sige, at jeg også meget gerne vil foranledige, at vi sætter os sammen over en kop kaffe og får talt med hinanden om, hvordan vi også kan bruge hinandens erfaringer til at styrke det danske engagement i OSCE. Tak for en god debat.

51 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:54 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig tre med korte bemærkninger til udenrigsministeren, og først er det hr. Jens Christian Lund.

52 Jens Christian Lund (S) Kl. 14:54 Kort bemærkning

Jens Christian Lund (S):

Først og fremmest tak for kommentarerne. Jeg har lige et spørgsmål til ministeren. Som ministeren ved, havde PA møde i Wien for ganske nylig, og der var der naturligvis meget stor fokus på Hviderusland, og jeg må som PA-medlem egentlig sige, at det var meget positivt at kunne diskutere, mens hviderusserne var til stede i lokalet. Det, jeg også synes var meget positivt ved dette møde, var, at man havde inviteret en af de præsidentkandidater, som havde været udsat for vold og fængsling osv., med til mødet og drøftede det med en demokratisk indstillet oppositionsleder.

Jeg spørger nu ministeren: Er det noget, der kan virke som en inspiration for den danske udenrigsminister, når der er andre lande, hvor det ikke går ret godt, og hvor demokratiet trædes under føde, at ministeren tager initiativ til også at komme i kontakt med oppositionspolitikere, som vi ved at der er i de forskellige lande? Jeg håber, at ministeren vil sige ja.

53 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.14:56 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

- Vis alle (4) indlæg i denne gruppe

54 Udenrigsministeren (Lene Espersen) Kl.14:56 Ministertale

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jamen jeg vil sige til hr. Jens Christian Lund, at jeg er helt enig med hr. Jens Christian Lund i det. Vi havde faktisk lejlighed til at have en god samtale med en række hviderussiske oppositionspolitikere, der var i Danmark. Jeg var dog selv i Etiopien på daværende tidspunkt, men havde lejlighed til at tale med deres talsmand, der var i Danmark, netop om situationen i Hviderusland, ligesom jeg har taget initiativ til at mødes med både en tunesisk menneskerettighedsforkæmper og senest med dele af Libyens opposition. For jeg synes faktisk, det er rigtig vigtigt, at vi mødes med oppositionen og lytter til deres ønsker om, hvor det er, vi kan være med til at gøre en forskel.

Men jeg er også enig med hr. Jens Christian Lund i, at det ud over at tale med oppositionen også er vigtigt, at man fortsat har en kritisk dialog med dem, man er uenig med, altså har en mulighed for at sige til dem, at det dér simpelt hen bare ikke er i orden. Det skal man selvfølgelig også benytte sig af, når man har lejligheden til det.

55 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.14:57 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Jens Christian Lund.

56 Jens Christian Lund (S) Kl.14:57 Kort bemærkning

Jens Christian Lund (S):

Jeg vil sige tak, og jeg vil selvfølgelig minde ministeren om, hvad ministeren har sagt her. Det skal jeg nok gøre jævnlige.

Det andet er bare, at selv om ministerens svar var genialt og meget omfattende, mener jeg, at ministeren glemte at kommentere det problem, som flere af os, bl.a. Venstre og Socialdemokratiet, var omkring, nemlig valgobservationerne, hvor der kunne være nogle kritiske forhold mellem ODIHR og PA. Vil ministeren love, at det er et område, som ministeren går ind og kigger på, og er ministeren enig i, at det altså er nødvendigt, at det er PA, der er med, og at det er PA, der er ledende, for det er altså valgte, vi taler om?

57 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.14:58 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det udenrigsministeren.

- Vis alle (4) indlæg i denne gruppe

58 Udenrigsministeren (Lene Espersen) Kl. 14:58 Ministertale

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Jens Christian Lund, at det er korrekt, at der har været problemer med at håndtere det konkrete samarbejde mellem PA og ODIHR. Der har været en periode, hvor det var i en vis bedring, men naturligvis ønsker vi også, at de to forskellige roller, som skal spilles i forhold til valgobservationer og missionerne på længere sigt, skal være koordineret på en måde, hvor de understøtter hinanden, og hvor man ikke modarbejder hinanden.

Noget af det, jeg i hvert fald har hørt fra en del af PA-medlemmene, er, at der har været en opfattelse af, at ODIHR ikke løfede den opgave, man havde håbet på. Der vil vi selvfølgelig gerne være med til at lægge pres på, for at der bliver et konstruktivt samarbejde, som er gensidigt understøttende, frem for at det ender med at være noget, der er ukonstruktivt, for det er der ikke nogen der har en interesse i.

59 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 14:58 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

60 Kamal Qureshi (SF) Kl. 14:59 Kort bemærkning

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg takker også for kommentarerne og vil bare bede ministeren, om vi ikke kunne få noget information netop om, hvordan vi bruger OSCE's kompetence i forhold til demokratiudvikling, valgobservationer og andet til noget af det, der foregår i Nordafrika. Jeg ved godt, det er lidt svært, fordi der ligesom er nogle traditioner for, hvilke områder OSCE opererer inden for, men samtidig er der også enormt meget overlap imellem det, OSCE laver, og det, der sker i FN-regi og andre steder.

Man kan sige, at i forhold til de erfaringer, OSCE ligger inde med fra Centralasien og den demokratiudvikling og menneskerettighedsudvikling, der foregår i Centralasien, er det i hvert fald oplagt at bruge noget af den erfaring til de processer, der er i gang i Nordafrika. Det er jeg i hvert fald meget glad for at ministeren nævnte som en mulighed, og jeg synes, det kunne være rigtig godt at få lidt mere information om, hvilke overvejelser man gør sig om det – og det kunne bare være skriftligt.

61 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl. 15:00 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det udenrigsministeren.

- Vis alle (4) indlæg i denne gruppe

62 Udenrigsministeren (Lene Espersen) Kl. 15:00 Ministertale

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Kamal Qureshi, at min tilgang i hvert fald er den, at det ville være fuldstændig besynderligt, hvis man skulle til at opfinde nye institutioner til at rådgive om noget, som der allerede er mennesker der ved en hel masse om. Derfor har jeg foreslået den højtstående repræsentant for EU's udenrigsanliggender, Cathy Ashton, at man bl.a. trækker på OSCE's erfaring, for så vidt angår spørgsmål om valgobservation osv., ligesom jeg også har sagt til Cathy Ashton, at for så vidt angår Europarådets fantastiske erfaringer i forbindelse med Venedigkonventionen, herunder om, hvordan man skriver en forfatning, ville det da være mærkeligt, hvis man ligesom skulle starte forfra med at rådgive og man ikke kunne bruge den kompetence, der allerede er udviklet i henholdsvis Europarådsregi og OSCE-regi, på en proaktiv måde i forhold til Nordafrika.

Så det er i hvert fald det, jeg selv har givet som råd til EU's repræsentant, der skal prøve at strikke en fælles pakke sammen fra EU's side. Og jeg får lejlighed til at mødes med mine EU-kolleger i næste uge, og der vil jeg selvfølgelig gentage det, jeg har sagt her i dag, nemlig at jeg synes det er helt oplagt at trække på de ressourcer, som allerede er til stede, og som gør det rigtig godt.

63 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.15:01 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

64 Kamal Qureshi (SF) Kl.15:01 Kort bemærkning

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg synes, det lyder godt. Jeg vil bare lige komme med en yderligere bemærkning, for jeg synes, OSCE har en kompetence, som er noget ekstra i forhold til EU og Europarådet. Der er mange i Nordafrika, der, berettiget eller uberettiget, har en meget kritisk indgang til EU, især oppositionspolitikere, og som godt kan have en eller anden skepsis over for det, hvorimod man kan se, at OSCE allerede har en lang række, hvad skal man sige, muslimske lande med. Tyrkiet er med, og vi har en lang række centralasiatiske lande med, så der er i hvert fald nogle muligheder, som OSCE besidder, og som jeg synes at man klart kunne trække på, også fra EU's side for den sags skyld og fra Europarådets side, altså trække på noget af den troværdighed, OSCE kan have – i kraft af at OSCE har en bredere kreds af lande bag sig, og at USA også sidder der – og som kan gøre, at der er nogle muligheder.

Jeg synes, det er fint, at EU er på, og at Europarådet er på, men det er bare væsentligt for mig lige at fremhæve de særlige kompetencer, OSCE besidder.

65 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.15:02 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det udenrigsministeren.

• Vis alle (4) indlæg i denne gruppe

66 Udenrigsministeren (Lene Espersen) Kl.15:02 Ministertale

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Kamal Qureshi, at det er jeg helt enig i.

67 Fjerde næstformand (Helge Adam Møller) Kl.15:02 Kort bemærkning

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så kort kan det gøres. Så er der en kort bemærkning fra fru Pia Christmas-Møller.

68 Pia Christmas-Møller (UFG) Kl.15:02 Kort bemærkning

Pia Christmas-Møller (UFG):

Tak for svarene både til mig selv, hr. Jens Christian Lund og hr. Kamal Qureshi. Jeg synes virkelig, at der her er en god fremadrettet enighed.

Med hensyn til svaret til hr. Jens Christian Lund håber jeg, at jeg fortolker det rigtigt, nemlig at ministeren vil understøtte Københavneraftalen, for det er jo bare det, der skal til i samarbejdet mellem ODIHR og den parlamentariske forsamling.

Med hensyn til mit eget spørgsmål om udnævnelsen af en ny direktør for ODIHR er det jo bogklubmodellen, man lægger an til, og når man siger the same procedure as last year, er det jo i virkeligheden en undtagelsesprocedure; man henviser til, som ikke ligger i regelsættet. Det skal man være opmærksom på. Og jeg håber, at man fra dansk side vil gå ind og sige, at det ikke skal blive en kutyme, at vi bruger bogklubmodellen; hvis man ikke melder fra, har man accepteret en person valgt til en så vigtig post, som repræsenterer netop demokratiet.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi har en åben procedure, hvor en stilling bliver slået op, og hvor man selv kan vælge den bedst kvalificerede. Det er det synspunkt, jeg håber den danske regering vil stå fast på. Men jeg forstår, at ministeren gerne vil have et skriftligt spørgsmål, og det skal jeg nok komme med. Det er altså bare lige en principiel tilkendegivelse i forhold til bogklubmodellen. Jeg går ud fra, at det ikke er

en generel holdning i ministeriet, at man i den slags udnævnelsessager støtter det, at hvis man ikke er imod, er man med.

69	<u>Fjerde næstformand (Helge Adam Møller)</u>	Kl.15:04	Kort bemærkning
----	---	----------	-----------------

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

- Vis alle (0) indlæg i denne gruppe

70	<u>Udenrigsministeren (Lene Espersen)</u>	Kl.15:04	Ministertale
----	---	----------	--------------

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Som sagt er jeg i hvert fald ikke i dag klædt på til at gå mere ned i detaljerne om ansættelsesproceduren, for så vidt angår ODIHR. Det, jeg alene har fået vide, er, at det er samme procedure, som det har været tidligere. Derfor tror jeg, at det bedste er, at jeg får mulighed for at give et skriftligt svar på fru Pia Christmas-Møllers spørgsmål.

For så vidt angår Københavneraftalen, er der jo ingen tvivl om, at vi ikke kun bakker den op, men at vi selvfølgelig gør alt, for at den også bliver efterlevet. Jeg håber selvfølgelig på, at man kan finde en måde at få de uoverensstemmelser, der måtte have været, og som også har været der, afklaret – og på en sådan måde, at man på en eller anden måde kan få den fornuftige arbejdsdeling, som jeg tror at der er ret stor enighed om her i Folketinget, knæsat, så man ikke hele tiden oplever, at den ene part forsøger at spænde ben for den anden. Det er i hvert fald det, jeg ligesom har kunnet læse mellem linjerne er nogle af de oplevelser, der har været ude i feltet.

Det er der absolut ingen som helst grund til. Jeg mener, at både parlamentarikersamlingen, OSCE som sådan og ODIHR hver især har en rolle at spille. Og der er sådan set rigeligt at tage sig til, for så fredelig og demokratisk er verden altså ikke blevet – desværre, kan man sige. Der er i hvert fald gode opgaver for alle at løfte. Det tror jeg også at der er meget stor enighed om her i salen.

71	<u>Pia Christmas-Møller (UFG)</u>	Kl.15:05	Kort bemærkning
----	-----------------------------------	----------	-----------------

Pia Christmas-Møller (UFG):

Tak for det.

72	<u>Fjerde næstformand (Helge Adam Møller)</u>	Kl.15:05	Kort bemærkning
----	---	----------	-----------------

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det var en kort bemærkning. Så kort kan det også gøres, tak for det.

Der er ikke flere, der har ønsket hverken korte eller lange bemærkninger. Dermed er forhandlingen slut. Tak til udenrigsministeren og tak til debattererne.

Hermed er forhandlingen om redegørelsen afsluttet.

